

Gràcia 2011-2013: espai públic de qualitat per a una millor convivència

- » L'adquisició de l'antiga Clínica Quirón permetrà disposar de dos equipaments de proximitat al barri de la Salut
- » L'adequació d'un solar buit de Vallcarca ha permès convertir-lo en pista de bàsquet oberta
- » S'ha aprovat el projecte definitiu de reurbanització de la plaça Gal·la Placídia
- » Està previst fer millores de manteniment a tres places principals de la Vila de Gràcia: Sol, Diamant i Dones del 36

» Introducció

Gràcia arriba a l'equador del mandat (2011-2013) havent guanyat nous espais públics per als graciencs i graciencques. Durant aquests dos últims anys, el districte també ha obert importants equipaments i ha avançat en diferents projectes de transformació urbana generant nous espais de relació i trobada de veïns i veïnes del districte, complint així amb els principals compromisos adoptats i atenent les necessitats del districte.

Amb els nous equipaments, Gràcia ha avançat en l'oferta de nous espais per a entitats de cultura popular i tradicional de Gràcia, com l'Espai Albert Musons –seu dels Castellers de Gràcia i de la Fundació Festa Major de Gràcia—o de l'antic Casino La Violeta, que gairebé un any després de la seva reobertura ha aconseguit tornar a ser un referent per a la trobada ciutadana, cultural i associativa a la Vila, a més d'un espai de relació intergeneracional amb activitats per a totes les edats.

Aquest segon any de mandat també ha servit per donar l'impuls definitiu a projectes importants perquè siguin una realitat els propers anys. També s'ha aconseguit obrir les dues escoles bressol –Caspolino i Enxaneta—que van quedar pendents del passat mandat, i desencallar el projecte urbanístic que permetrà la construcció de la futura escola Univers.

També s'ha definit el futur de l'antiga Clínica Quirón, que serà una nova residència per a gent gran, i que a més acollirà dos equipaments de barri.

» Més equipaments per a Gràcia

L'avenç del districte pel que fa a la dotació d'equipaments enguany ha permès que Gràcia pugui disposar, avui, de nous edificis d'ús ciutadà, escoles i pisos per a gent gran, entre d'altres equipaments.

El govern del districte ha obert les dues escoles bressol 'Caspolino' i 'Enxaneta', que havien quedat pendents de construir el mandat anterior, i que han possibilitat oferir més de 220 noves places d'escola bressol a Gràcia.

Durant aquest últim any, el districte també ha donat l'impuls definitiu als tràmits urbanístics que permetran la construcció de la futura escola de primària 'Univers', que inclou una pista poliesportiva i també una escola bressol. En concret, s'ha tramitat i s'ha aprovat el pla especial urbanístic d'aquest espai, que permetrà iniciar les obres per poder fer aquests equipaments.

- Altres actuacions
- ❖ **Promoció d'habitatges per a gent gran al carrer Còrsega**: Posada en funcionament i entrega de claus de 32 nous habitatges amb serveis per a gent gran al carrer Còrsega, 363, en un edifici d'alta eficiència energètica que també compta amb 44 places d'aparcament, situat on abans hi havia l'emblemàtica sala de ball "Cibeles".
- ❖ **Posada en marxa** dos grans centres de cultura popular i tradicional, La Violeta de Gràcia i l'Espai Musons. En el cas de La Violeta de Gràcia s'ha acordat una gestió cívica per part d'entitats, potenciant-ne així les característiques de dinamització i transmissió de les tradicions, la cultura popular i la identitat cultural pròpies. També s'ha potenciat les relacions intergeneracionals, acollint les activitats del casal de gent gran de la Vila de Gràcia.
- ❖ **Obertura de l'aparcament del carrer Neptú**, i construcció d'una nova pista poliesportiva, que entrarà en funcionament properament.
- ❖ També s'han dut a terme les primeres actuacions per disposar d'altres grans equipaments de ciutat i de barri, com la compra de l'antiga **Clínica Quirón**. L'adquisició per part de l'Ajuntament del solar de l'antiga Clínica Quirón, ubicat a l'Avinguda Mare de Déu de Montserrat, al barri de la Salut, permetrà disposar d'una gran residència per a gent gran, d'unes 180 places, i de dos nous equipaments de proximitat: un casal de gent gran i un casal de barri, que junts sumen més de 2.000 metres quadrats. Està previst que l'edifici estigui finalitzat cap al 2014. Aquesta obra, juntament amb la recuperació de la plaça Sanllehy, que durà a terme el departament de Territori de la Generalitat en els propers mesos, permetrà que el barri de la Salut recuperi l'activitat econòmica afectada per l'obra de la L9.
- ❖ **Centre Serveis Socials del Camp d'en Grassot**: L'Ajuntament de Barcelona ha tancat la compra de l'edifici que acollirà un nou centre de serveis socials al barri del Camp de'n Grassot i Gràcia Nova, al carrer Sant Lluís. Està previst que es pugui finalitzar el projecte executiu enguany, i que comencin les obres a principis de 2014.

» Espai públic de qualitat

La intervenció en l'espai públic que s'ha fet a Gràcia aquests dos últims anys han tingut, com a principal objectiu, la millora de carrers, places i antics solars en desús per generar nous espais per a l'ús ciutadà, unes actuacions que reverteixen en la millora de la qualitat de vida dels veïns i veïnes dels cinc barris del districte i alhora potencien la convivència a Gràcia.

Les principals actuacions són:

- Vallcarca i Els Penitents: més equipaments, actuacions en solars sense ús i avenç en el projecte de la nova avinguda

En l'últim any, el barri de Vallcarca i Els Penitents ha guanyat equipaments i nous espais d'ús públic on abans hi havia solars sense ús. S'ha obert la segona biblioteca del districte –la

Biblioteca Maria Antonieta Cot i Miralpeix--, i s'ha estrenat una nova pista de bàsquet oberta, situada en el solar de més de 5.700 metres quadrats, sota el Viaducte de Vallcarca, recuperat per a l'ús públic a través del programa d'arranjament de solars buits engegat per l'Ajuntament de Barcelona al mes de novembre passat.

Imatge: nova pista de bàsquet a Vallcarca

En aquest espai s'hi ha col·locat cistelles de bàsquet i enllumenat públic a l'interior, i papereres i bancs d'estada a la zona exterior. També s'ha fet una plantació d'hidrosembra i un camp de blat. Fruit d'un conveni de col·laboració amb el districte de Gràcia, també s'ha construït en aquest espai per part de l'Institut Europeu de Disseny, un hort urbà, anomenat Hort de les Cases, que acull un projecte terapèutic pioner gestionat per les entitats Centre Heura, especialitzat en acollida per a persones sense sostre, i la casa de convalescència Llar de Pau.

En quant al solar que ocupava la Casita Blanca, també a Vallcarca, el districte ha començat a avaluar la possibilitat de fer una microurbanització que generi la millora de l'espai i de l'entorn que permeti integrar aquest solar a la resta del barri, d'acord amb les sol·licituds dels veïns i veïnes, amb qui es consensuarà el projecte. De la mateixa manera, està previst actuar en el solar situat a l'avinguda Vallcarca, entre els carrers Velázquez i Ballester. Està previst que es puguin desenvolupar ambdós projectes durant l'últim trimestre de l'any.

A més, el districte també ha avançat en els processos d'expropiació que conté el desenvolupament del PGM del sector Vallcarca-Farigola: enderroc de finques, pagament d'expropiacions, etc...

D'altra banda, el districte ha iniciat converses amb la Diputació de Barcelona, propietària de l'edifici de l'antic Consolat de Dinamarca, per a estudiar-ne la possibilitat de la seva cessió per a generar un nou equipament per al barri.

- Les places de la Vila, una prioritat

Les places de la Vila de Gràcia seran objecte de diverses reformes els propers mesos. És l'aposta del districte per millorar el manteniment d'aquests grans espais de trobada ciutadana, alhora que es generen espais de qualitat que milloren la convivència entre vianants i veïns.

Les obres, que preveuen desenvolupar-se durant l'últim trimestre d'enguany, implicaran millores en l'espai i en el mobiliari urbà, amb la substitució dels elements més malmesos, o amb una nova ordenació. Així, es faran actuacions d'aquest tipus a la plaça del Sol, a la plaça del Diamant i a la Plaça de les Dones del 36. En concret, en aquesta última, l'actuació comportarà instal·lar una nova xarxa de clavegueram, renovar l'arbrat i ampliar i substituir parcialment els jocs infantils.

Es preveu actuar, també, a la plaça Lesseps. Entre setembre i desembre s'instal·laran jocs infantils a la part inferior de la plaça Lesseps, s'eliminaran algunes barreres arquitectòniques existents i se substituirà el paviment mixt dels passos per una altre paviment. En aquest àmbit, el districte també ha mediat amb GISA, responsable de les obres del metro de la L9, perquè es minimitzi l'impacte d'aquesta obra en la vida quotidiana dels veïns de la plaça.

La plaça Sanllehy també serà objecte de reforma, una obra que permetrà recuperar la major part de l'espai públic que ara ocupa l'obra de la L9.

- Altres millores a l'espai públic de Gràcia

- ❖ Projecte de reurbanització de la plaça Gal·la Placídia: Execució de les obres corresponents al projecte de reurbanització de la plaça Gal·la Placídia, amb l'objectiu de recuperar el màxim d'espai per al passeig i l'estada dels veïns i d'endreçar els elements presents en aquesta plaça.
- ❖ Recuperació de la mitjera de la Palmera (c/Albacete-Plaça Lesseps)
- ❖ Remodelació de la plaça de la Sedeta i construcció d'un nou equipament

El districte ha posat les bases del projecte de remodelació de la plaça de la Sedeta, perquè es puguin dur a terme abans d'acabar 2013. Es tracta d'una inversió de 491.043 euros per a un projecte que planteja una plaça més diàfana, oberta, que eviti els racons actuals. L'obra implicarà substituir l'arbrat actual, que està malmetent el paviment; fer una plaça més

accessible, sense esglaons i desnivells; i el canvi d'ubicació de la grada –l'amfiteatre situat a la façana del carrer Pare Claret–, situant-lo a la banda de la façana del Passatge Llevello.

- ❖ **Projecte de reforma de la Travessera de Dalt i construcció d'un nou aparcament:** Redacció del projecte per a la nova urbanització de la Travessera de Dalt entre la plaça Lesseps i el carrer Escorial, i construcció d'un aparcament de vehicles als Jardins Menéndez Pelayo amb el corresponent enjardinament de la superfície.
- ❖ **Clavegueram Torrent dels Penitents:** reparació d'urgència del clavegueram del Torrent dels Penitents a l'avinguda Adrià Gual, entre carrers Salvador Alarma i Enric Clarasó.
- ❖ **Instal·lació d'una canonada de la companyia d'Aigües de Barcelona de la Carretera de les Aigües-Sant Genís**
- ❖ **Soterrament de les línies aèries i serveis públics del barri del Camp de'n Grassot**
- ❖ **Arranjament entorns del Mercat de l'Abaceria:** Al mes d'octubre es va fer la millora del paviment central dels carrers de l'entorn del mercat: Puigmartí, Mare de Déu dels Desemparats.
- ❖ **Avenç de les actuacions previstes a la Llei de Barris del Coll:** Carrer Beat Almató, carrer Aldea, expropiació de dos solars (La Papallona) i carrer Mare de Déu del Coll.
- ❖ **Millores de manteniment al Passeig de Sant Joan**
- ❖ **Reforma dels Jardinets de Gràcia:** projecte inclòs dintre de la remodelació del Passeig de Gràcia.
- ❖ **Impuls del projecte de regulació de l'entrada de la zona monumental del Park Güell, obres de conservació i manteniment del parc i millores de l'entorn:** S'ha donat llum verd a la regulació de l'entrada del Park Güell per a minimitzar l'impacte de l'afluència de visites, millorar la qualitat de l'espai i mantenir el patrimoni monumental. També s'han realitzat actuacions de millora del parc, del seu manteniment i de l'entorn, ordenant els estacionaments.
- ❖ **Nou Camí Escolar, Espai Amic a la Salut:** El passat 24 de maig es va inaugurar el Camí Escolar, Espai Amic del col·legi Kostka, al barri de la Salut, amb un acte festiu que va comptar amb la participació al voltant de 500 alumnes d'educació infantil i primària del centre. Aquest Camí Escolar, Espai Amic, a més de la implicació de la comunitat educativa de l'escola Jesuïtes Gràcia – col·legi Kostka, compta amb la participació de 38 botigues amigues, del Club Natació Catalunya i del Club de Tennis la Salut que s'han adherit a aquesta iniciativa municipal.

- ❖ **Inici del projecte per a realitzar el canvi de sentit de Riera de Sant Miquel.** El compromís del districte és poder realitzar el canvi de sentit durant la primera setmana de setembre, i que, entre els mesos d'octubre i novembre es faci obres d'arranjament i de conversió del carrer en plataforma única, fet que acabarà de consolidar la seva nova condició de carrer pacificat, d'acord amb les demandes dels veïns i de les AMPES de les escoles de la zona.
- ❖ **Altres actuacions d'urbanització:** carrer Verdi, entre Albigesos i Arnold Schonberg; carrer Lliri; carrer Clavell; urbanització de les escaldes de la Font Rubia (actuació corresponent a la Llei de Barris del Coll) que permet recuperar l'antiga font; obres d'urbanització de la Ronda Verda (també en la Llei de Barris); urbanització carrer Neptú; carrer Aulèstia Pijoan; carrer Planeta.

» **Atenció a les persones com a prioritat**

Gràcia s'ha proposat situar l'atenció a les persones com una prioritat del mandat. En aquesta línia, durant aquests dos anys, s'han obert nous serveis d'atenció a les persones, s'ha millorat la coordinació amb les entitats del tercer sector social que treballen a Gràcia, i s'ha volgut promoure que les activitats festives que es desenvolupin a Gràcia tinguin un fort component solidari. És el cas de la Festa Major de Gràcia, que per primera vegada ha acollit una acció solidària de recollida de diners; o l'organització de la 1a Fira Solidària de Nadal, que va ubicar-se als Jardinetes de Gràcia i a la plaça de la Virreina, entre moltes d'altres iniciatives.

Des del districte també s'ha impulsat l'emprenedoria dels joves, amb una mesura de govern per a fomentar l'autoocupació d'aquest col·lectiu.

- **Altres actuacions:**

- ❖ **Creació de la Taula de Serveis Socials**

S'ha creat una Taula de Serveis Socials de Gràcia, una iniciativa del districte per a coordinar l'acció social entre les entitats del tercer sector i l'Ajuntament de Barcelona, fruit d'una mesura de govern aprovada al mes de març passat, per generar un espai de trobada d'associacions i entitats del districte perquè posin en comú la seva tasca a l'entorn de l'atenció de les persones vulnerables de Gràcia. En formen part 19 entitats de Gràcia.

- ❖ **Obertura del nou menjador amb servei d'Àpats en Companyia al barri del Coll**

Gràcia compta, des d'aquest any, amb un nou menjador amb servei d'Àpats en Companyia, al Centre Cívic del Coll. Aquest servei està destinat a persones grans del barri, on s'ofereix un àpat en companyia d'altres persones grans.

❖ **Increment dels serveis de teleassistència i d'ajut a domicili**

El districte de Gràcia ha incrementat, en un any, en un 15,8% els usuaris del Servei d'Atenció Domiciliària. Avui, un total de 1.725 persones –la majoria gent gran—en són usuàries. A l'any 2011, aquest servei arribava a un total de 1.489 persones del districte.

❖ **Trasllat i ampliació del Punt d'Informació i Atenció de les Dones a un nou local a la plaça de la Vila**

❖ **Extensió i ampliació del projecte Radars als barris del Coll i a la Vila de Gràcia**

S'ha consolidat el projecte Radars, que vetlla per la gent gran que viu sola, i s'ha ampliat als barris del Coll i a la Vila de Gràcia, cobrint-se així quatre dels cinc barris graciencs. El projecte Radars és una iniciativa que va néixer al barri del Camp d'en Grassot-Gràcia Nova del districte de Gràcia amb l'objectiu d'ajudar i facilitar que les persones més grans de 75 anys que viuen soles o acompanyades de persones de més de 65 anys, puguin continuar a la seva llar amb la complicitat del seu entorn, tot garantint el seu benestar social.

❖ **Nou impuls al Pla de Desenvolupament Comunitari al barri de la Salut**

» **Més convivència**

Gràcia ha seguit treballant per la convivència al districte, enguany. S'ha reduït considerablement les denúncies per sorolls – un 24% respecte de l'any anterior durant l'últim trimestre de l'any—i a més, els grans esdeveniments, com la Festa Major de Gràcia, s'han desenvolupat amb un alt grau de civisme.

Entre març i setembre, el districte va dur a terme un Pla d'actuació integral per al civisme i la convivència per tal de fomentar la convivència en les places de Gràcia i pacificar les diferents dinàmiques que es generen entre els diversos col·lectius. Hi van participar mediadors del Grup de Gestió de Conflictes, Guàrdia Urbana, Mossos d'Esquadra, servei de Neteja, i el servei de Llicències i prevenció del districte. Aquest pla tenia com a objectiu minimitzar l'ús abusiu o inapropiat de l'espai públic, així com les conductes incíviques de col·lectius o persones prioritàriament a les places més emblemàtiques, com Sol, Virreina, Diamant i Revolució.

També, s'ha fet una ordenació i un augment del control dels actes que se celebren al districte, per a racionalitzar-ne la seva incidència al territori.

També, el districte està revisant l'actual Pla d'Usos de 2005 per tal d'adaptar-lo, si s'escau, a la nova realitat econòmica i social de Gràcia, fent compatible la promoció econòmica amb la convivència i descans veïnal.

- Altres actuacions:
- ❖ **Festa Major de Gràcia 2012:** s'ha treballat per a garantir millores en l'accessibilitat, s'ha fet més control acústic i s'han generat, per primer cop, accions solidàries en el marc de la festa. La solidaritat va ser la principal novetat de la Festa Major 2012. El districte i la l'organització van impulsar l'Espai de la Solidaritat a la plaça de la Revolució, amb la participació de 25 entitats i organismes del tercer sector social de Gràcia. La venda de polseres solidàries va permetre recaptar 4.000 euros per a Càritas.

» Suport a les entitats culturals, esportives i de comerciants de Gràcia

El districte de Gràcia ha engegat diverses iniciatives de col·laboració amb les entitats de cultura, d'esports i de comerciants amb l'objectiu de dinamitzar les accions de cadascuna d'elles, generar nous espais per a la seva activitat, així com enfortir la seva presència al territori.

Actuacions:

- ❖ **Impuls del Festiu-Festival de Creació de Gràcia:** el districte ha impulsat, juntament amb set entitats culturals de Gràcia, la creació per primera vegada d'un festival d'arts visuals i escèniques aquest estiu a Gràcia, juntament amb l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona i d'altres administracions.
- ❖ **Nova seu per a Gràcia Territori Sonor i la Federació de Colles de Sant Medir:** el districte ha signat un conveni perquè aquestes entitats puguin ubicar-se al carrer Igualada, un local propietat de la Generalitat, antiga seu de la Fundació Festa Major de Gràcia.
- ❖ **Jornades de comerç:** s'ha donat suport a les diferents associacions de comerciants del districte perquè poguessin fer activitats de promoció durant tot l'any, amb jornades al carrer i activitats.
- ❖ **Nou format per a la Nit de l'Esport:** s'ha redissenyat aquesta celebració, que té per objectiu homenatjar la feina de les principals entitats esportives de Gràcia, amb una jornada infantil de les diferents disciplines.
- ❖ **Subvencions per a entitats històriques graciencques:** el districte va proposar els Lluïsos de Gràcia i el Cercle Moral de Gràcia per a ser dues de les quatre entitats històriques de la ciutat a rebre la subvenció de l'ICUB per a la rehabilitació d'auditoris i teatres.

- ❖ Impuls d'una mesura de govern per acostar la cultura popular de Gràcia a les escoles
- ❖ Organització del Dia Internacional del Teatre
- ❖ Ajudes per a la renovació de la il·luminació al camp de l'Europa i del Club de Bàsquet del Coll
- ❖ Restitució del monòlit a Pompeu Fabra a la Plaça Lesseps
- ❖ Suport a l'equip de bàsquet dels Lluïsos de Gràcia en el seu ascens de categoria